

ex nihilo, sed ex Patris substantia, et ab aeterno. iv, 16, n. 21.
 Novantes pro Trinitate contra Servetum concertantes, Trinitatem tamen impugnant. iv, 16, n. 21.
 Quomodo possit mysterium Trinitatis persuaderi paganis. iv, 34, n. 29, vide oratio.
 Solutio argumentorum, quæ hæretici contra Trinitatis mysterium confinxerunt. iv, 60, n. 37; 61, n. 39.
 Ex naturalibus effectibus Trinitas est incognoscibilis. iv, 267, n. 2.
 Imo nec ex supernaturalibus, ut sunt effectus. iv, 267, n. 2.
 Male ergo Vasquez affirmat contra D. Thomam philosophos cognovisse hoc mysterium SS. Trinitatis. iv, 269, n. 8, vide revelatio.

TRISTITIA.

Tristitia in Deum non cadit. iii, 516, n. 8.
 Tristitia duplex est, scilicet formalis, et objectiva. Formalis, est actus voluntatis refugientis malum sibi conjunctum: objectiva, est objectum ipsum disconveniens, quod refugit voluntas. iv, 1010, n. 1.
 In dæmonibus non est tristitia, prout est passio, seu actus appetitus sensitivi, sed bene ut actus voluntatis se contristantis de cruciatu sibi illato. iv, 1010, n. 1, vide dolor.
 Tristitia compatitur cum visione beatifica in subjecto non pure comprehensore. v, 270, n. 63.

UBI.

Ubi est locus rei intrinsecus. iv, 610, n. 1; 625, n. 24.
 Ubi prædicamentale quid. iv, 527, n. 26, 28.
 Ubi spirituale. iv, 628, n. 30; 658, n. 4.

UBIQUE.

Angelus non est ubique. iv, 640, n. 2.
 Contra quod sentit Durandus. iv, 613, n. 5; 655, n. 33.

Tristitia causat delectationem per accidens quatenus facit recordationem rei amatae, non tamen semper. vi, 214, n. 10, vide actio, admiratio, benefacio, memoria, motus, similitudo et spes.
 Tristitia est passio appetitus sensitivi, et etiam invenitur in voluntate, compatiturque cum gaudio, si sint ambo circa diversa. vi, 216, n. 13.
 Tristitia voluntatis est major omni dolore sensibili. vi, 216, n. 13.
 Tristitiæ species sunt quatuor: accidia, anxietas, misericordia, invidia, non tamen sunt essentielles, sed accidentales, et materiales. vi, 216, n. 13.
 Tristitiæ causæ quæ et quot sint. vi, 217, n. 16.
 Qui effectus tristitiæ. vi, 216, n. 14.
 Tristitia ex parte corporis maxime nociva est, et afflictiva inter omnes passiones. vi, 216, n. 14.
 Tristitiæ remedia quæ sint. vi, 218, n. 19.
 Tristitia ex se quam indifferentiam habeat, et quomodo bonitate, vel malitia morali gaudeat. vi, 219, n. 20.
 Tristitia est effectus amoris pro re absentia, quæ vocatur alias languor animi. vi, 208, n. 10.
 Tristitia non est summum malum, et quare. vi, 214, n. 8.

TYRANNUS.

Tyranno minanti mortem nisi præbeas linguam, aut manum, etc. licite potest illum offerre. vii, 485, n. 15.

U.

Opinio tenentium Angelos esse ubique non est tuta in fide. iv, 697, n. 8.

UBIQUISTÆ.

Ubiquistæ asseruere Christum qua hominem fuisse omnipotentem. viii, 419, n. 2.

UNIO.

An unionem hypostaticam diabolus appetierit. iv, 946, n. 27.

Unio duplex est, alia per effectum, alia per affectum. v, 230, n. 16.
 Unio in ratione boni quo sensu sit assecutio, seu adeptio. v, 233, n. 21.
 Unio intentionalis, quæ reperitur in visione intellectus quomodo sit vera assecutio objecti. v, 235, n. 24.
 Unio per amorem non est assecutio. v, 235, n. 24.
 Unio essentialis divinæ per modum speciei perpetua est ex sua natura, sicut et visio, et lumen gloriæ. v, 294, n. 45, vide lumen gloriæ, perpetuitas et visio.
 Unio Dei per modum speciei intelligibilis nullam dicit imperfectionem, nec informationem. v, 184, n. 36.
 Unio hypostatica licet sit principium determinatum ad bene operandum, et non peccandum, indiget tamen habitibus supernaturalibus ad eliciendos actus, ut sint ejusdem specificationis, et ordinis cum ipsis actibus. v, 276, n. 78.
 Unio hypostatica in natura peccatrice omne peccatum, et maculam tolleret. v, 260, n. 39.
 Sive permanenter, sive transeunter fiat. v, 264, n. 50.
 Et etiam sola sine gratia. v, 271, n. 67.
 Unio hypostatica communis est viventi, et non viventi. v, 172, n. 7.
 Unio hypostatica non dicit informationem, nec ullam imperfectionem. v, 184, n. 36; 188, n. 43.
 Unio concurrens in amore triplex est, antecedens, constituens, et consequens, et hæc ultima est effectus amoris, estque unio affectiva. vi, 206, n. 3.
 Unio accidentalis cum subjecto est dependentia accidentis a subjecto in suo esse. vi, 320, n. 15.
 Unio accidentis cum subjecto duplex munus facit, in beneficium scilicet accidentis, accipere esse a subjecto, et in beneficium subjecti, quod perficiatur, et unum fiat cum accidenti. vi, 340, n. 35.
 In natura est unio eorum, quæ pertinent ad conceptum illius, in persona vero, eorum quæ sunt extra naturam. viii, 126, n. 14.
 Unio physica solum potest fieri tribus modis. viii, 127, n. 15.
 Unio non potest esse terminus formalis in incarnatione. viii, 133, n. 9.
 Unio non est medium inter humanitatem, et Verbum, sed est relatio quadam subsequuta ad utrumque extremum unitum. viii, 141, n. 16.
 Non datur modus unionis inter formam, et materiam. viii, 142, n. 20.
 Unioni hypostaticæ non convenit habere aliquas passiones. viii, 244, n. 16.

Unio hypostatica fuit comprehensa a Christo Domino secundum omnes effectus sibi quasi connaturaliter convenientes. viii, 353, n. 38.

Magis repugnat unioni hypostaticæ peccatum, quam gratiæ habituali. viii, 489, n. 42.

UNITAS.

Unitas alia numerica; alia universalitatis, et abstractionis; alia unitas metaphysice considerata, quæ est transcendentalis, et passio entis. ii, 128, n. 2.
 Unitas quæ sequitur ad ens, est id quod est indivisum in se, et divisio a quocumque alio. ii, 128, n. 3.
 Unitas potest considerari vel respectu divisionis, vel respectu multitudinis quæ ex divisione resultat. ii, 128, n. 3.
 Unitas respectu divisionis privationem importat, respectu multitudinis habet rationem principii, ut derivatum ab ipsa unitate. ii, 128, n. 3.
 Multitudo ex unitatibus constat. ii, 128, n. 3.
 Formalis ratio constitutiva unitatis, non est privatio, sed entitas positiva, privatio autem se habet ut connotatio, seu modus ad constitutionem istam. ii, 130, n. 8.
 In formali intrinseca ratione unitatis magis intrat positivum, quam in ratione multitudinis. ii, 131, n. 9.
 Unitas exprimit in suo conceptu modum entis, non tamen modum qui sit aliquid distincte et extraneum ab ente, sed qui est ipsa entitas concepta sub quadam habitudine vel connotatione, sub qua modificat entitatem absolute conceptam. ii, 133, n. 12.
 Multitudo componitur ex unitatibus, non secundum quod habent de indivisione, sed secundum quod habent ex entitate. ii, 136, n. 20.
 Unitas formaliter distinguitur ab aliis passionibus per ipsum ens non absolute, sic enim in illo omnes passiones conveniunt, sed ut subest illi privationi divisionis, quæ ens non est, et additur supra rationem entis. ii, 135, n. 25.
 Divisa non intelliguntur habere rationem multitudinis, nisi per hoc, quod utriusque divisorum attribuimus unitatem. ii, 139, n. 27.
 Unitas in compositis non est formaliter ipsa unio, sed ex unionem resultans. ii, 140, n. 3.
 Unitas ex unionem resultans formaliter est

ipsa entitas substantiæ, addit vero ut conditionem divisionis negationem. ii, 140, n. 31.
 Unitas Dei primo deducitur ex omnimoda Dei simplicitate; secundo, ex summa ejus perfectione; tertio, ex ordinatione creaturarum Dei inter se, et ex earum gubernatione. ii, 150, n. 6.
 Singularitas est de essentia et natura Dei, unde concluditur omnimoda unitas. ii, 150, n. 6.
 Unitas conceptus ab unitate speciei sumenda. iii, 128, n. 31.
 Unitas conceptus entitativa sequitur unitatem operationis. iii, 129, n. 84.
 Unitas Dei, tum ratione, tum numero, recte deducta est ab Aristotele ex carentia materiæ. iv, 588, n. 9.
 Unitas essentiæ inter Patrem et Filium, recte probatur per hæc verba: Ego et Pater unum sumus. iv, 41, n. 9.
 Quidquid dicatur in oppositum. iv, 39, n. 6; 43, n. 10.

UNIVERSALIS.

Dantur universales in Angelis complectentes ad minus plura singularia. iv, 759, n. 33.

UNIVERSALITAS.

Universalitatis status duplex consideratio. iii, 299, n. 43.
 Universalitas specierum quoad vim representandi vel cognitio objecti in universali, potest intelligi dupliciter. Uno modo ex parte rei cognitæ, seu objecti representati: alio modo ex parte medii cognoscendi, aut representandi. iv, 759, n. 33.

UNUS.

Aliud est discernere quid addat unum supra ens, aliud quid in suo formali conceptu includat. ii, 129, n. 5.
 Unum formaliter est idem enti. ii, 130, n. 8.
 Unum quod convertitur cum ente non addit supra ens nisi negationem divisionis. ii, 130, n. 8.
 Unum et multa opponuntur contrario. ii, 130, n. 8.
 Ens primo cadit in intellectu; secundo, quod hoc ens non est illud, et sic secundo ap-

prehendimus divisionem; tertio, unum; quarto, multitudinem. ii, 139, n. 27.

Unum transcendentale non addit supra ens aliquid positivum reale distinctum ab ente. ii, 139, n. 28.

Divisio habet aliquem effectum negativum, causat enim hoc quod est unum, non esse aliud, sed non consistere in illa negatione, sed etiam in fundamento, et causa ejus, quæ est separatio, seu segregatio hujus ab illo. ii, 140, n. 30.

Identitas non est formaliter idem quod unum, sed identitas unitatem supponit. ii, 140, n. 32.

Deus est ens summe perfectum infinita et illimitata perfectione, unde si essent plures dii, neuter esset summe perfectus, aut unus non differret ab alio. ii, 150, n. 7.

Nihil absurdius quam ponere Deum superfluum. ii, 150, n. 9.

Unum et unus, qui differant in divinis. iv, 291, n. 9.

Aliud est discernere quid addat unum supra ens, aliud quid in suo formali conceptu includat. ii, 129, n. 5.

Unum formaliter est idem enti. ii, 130, n. 8.

Unum quod convertitur cum ente non addit supra ens nisi negationem divisionis. ii, 130, n. 8.

Unum et multa opponuntur contrarie. ii, 130, n. 8.

Ens primo cadit in intellectu: secundo, quod hoc ens non est illud, et sic secundo apprehendimus divisionem: tertio, unum: quarto multitudinem. ii, 139, n. 27.

Unum transcendentale non addit supra ens aliquid positivum reale distinctum ab ente. ii, 139, n. 28.

Divisio habet aliquem effectum negativum, causat enim hoc quod est unum, non esse aliud, sed non consistere in illa negatione, sed etiam in fundamento, et causa ejus, quæ est separatio, seu segregatio hujus ab illo. ii, 140, n. 30.

Identitas non est formaliter idem quod unum, sed identitas unitatem supponit. ii, 140, n. 32.

Deus est ens summe perfectum infinita et illimitata perfectione, unde si essent plures dii, neuter esset summe perfectus, aut unus non differret ab alio. ii, 150, n. 7.

Nihil absurdius quam ponere Deum non unum, sed superfluum. ii, 150, n. 9.

USUS.

Usus est actus a voluntate elicitus, et quare. v, 555, n. 33; 583, n. 4.

Usus est actus distinctus ab electione, applicans active ad operandum alias potentias. v, 583, n. 4.

Usus absolute, et simpliciter sequitur libere, et non necessario (nisi secundum quid tantum) ad imperium. v, 601, n. 22, vide imperium.

Usus stricte dictus et proprie, sequitur post electionem et imperium, generaliter autem dictus antecedere potest. v, 608, n. 4.

UTILIS.

Utile bonum an possit esse finis. v, 84, n. 16.

Utile dupliciter accipitur, et secundum ali-

quam formalitatem appetitur gratia sui. v, 84, n. 16.

Utile bonum quando participet rationem honesti, et quomodo. v, 862, n. 79.

UTOR.

Uti virtute, vide virtus.

UXOR.

Uxor, vide maritus.

Uxor nullum votum mariti potest irritare. vii, 879, n. 11.

V.

VACUUS.

De motu in vacuo. iv, 632, n. 5; 636, n. 12.

VALENTINUS.

Valentini antiquissimi hæretici error tangitur. iii, 144, n. 5.

Valentinus gentilis declinavit ad arianismum. iv, 26, n. 13, vide martyr et trinitas.

VALOR.

Valor significat opera solum ex conjunctione, et unione ad principium meriti. viii, 61, n. 34.

Valor non derivatur in opus ex conformitate ad regulas rationis, sed ex conjunctione quam præstat principium meriti informando. viii, 61, n. 34.

VARIATIO.

Variatio in speciebus angelicis non est essentialis, sed modalis. iv, 828, n. 38; 830, n. 44.

Variatio non fit efficienter ab objecto, sed a Deo. iv, 828, n. 38; 830, n. 44.

VASQUEZ.

Vasquez, et Suarez valde pugnant. iv, 246, n. 20; 829, n. 29, vide secreta cordis, superiores Angeli, Trinitas et Verbum divinum.

Vasquez injuriose impugnat Divum Anselmum. viii, 77, n. 46.

Vasquez impugnat S. Thomam. viii, 127, n. 49.

Relegandus est, Vasquez dum dicit Chrysostomum, et Theophylactum non esse imitandos, quia eorum ratio parum habet momenti. viii, 273, n. 6.

Contra D. Hieronymum Vasquez inverecunda loquitur fronte. viii, 283, n. 53.

Castigatur Vasquez. viii, 283, n. 5.

Vasquez carpit rationem D. Thomæ. viii, 394, n. 1.

Eamque spernit. viii, 484, n. 18.

Inconsequenter procedit Vasquez. viii, 527, n. 16.

Vasquez impugnat S. Thomam. viii, 531, n. 3. Contemnit Vasquez rationem D. Thomæ. viii, 536, n. 23.

Falso Vasquez allegat testimonium Concilii Ephesini, ut notat Lorca. viii, 537, n. 29.

Opponit se Vasquez communi iudicio scholasticorum. viii, 547, n. 4.